

соціальної справедливості тощо). Отже, принцип рівності в системі публічної служби є фундаментальним елементом, що забезпечує справедливість та прозорість у відборі та просуванні кадрів. Його дотримання сприяє підвищенню довіри громадян до публічної служби та ефективності її функціонування.

Література:

1. Принцип рівності у праві: теорія і практика: монографія / передмова акад. НАН України Ю.С. Шемшученка; за заг. ред. Н.М. Оніщенко. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2014. 344 с.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Dz. U z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.
3. Мельничук Т. П. Принцип професіоналізму під час здійснення публічної служби в європейських державах. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. 2018. Вип. 8. С. 80–84. URL: <http://www.pag-journal.iei.od.ua/archives/2018/8-2018/16.pdf>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-409-2-68>

TO THE UNDERSTANDING OF THE CONCEPT OF “SUBJECT OF PROCEEDINGS FOR REVIEW OF COURT DECISIONS BASED ON NEWLY DISCOVERED CIRCUMSTANCES IN ADMINISTRATIVE PROCEDURE”

ДО РОЗУМІННЯ ПОНЯТТЯ «СУБ’ЄКТ ПРОВАДЖЕННЯ ІЗ ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ»

Korovchenko S. V.

*External Postgraduate Student at the
Department of Constitutional and
Administrative Law, Zaporizhzhia
National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Коровченко С. В.

*здобувач кафедри конституційного
та
адміністративного права
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Беручи до уваги визначення поняття «суб’єкт провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в

адміністративному судочинстві», можна стверджувати, що сукупність загальних процесуальних прав, властивих учаснику провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві незалежно від його функціональної ролі в судовому процесі, та спеціальних процесуальних прав, властивих конкретному учаснику провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, становитимуть єдиний елемент його особливого правового статусу в межах адміністративного процесуального права. Слід зазначити, що процесуальні права не впливають на можливість використання інших наданих особі прав.

Що стосується процесуальних прав суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, то їх можна класифікувати на загальні та спеціальні, які опосередковані конкретно правовою позицією учасника провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві.

До процесуальних прав суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві належать:

1) право на ознайомлення з матеріалами справи та право вчинення необхідних для цього дій, наприклад, виготовлення витягів та копій матеріалів справи, отримання копій судових рішень;

2) право на активну участь у провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві шляхом наділення повноваженнями: подання доказів та участі у дослідженні доказів, участі у судових засіданнях, якщо інше не визначено законом, ставити запитання іншим учасникам провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, а також свідкам, експертам, спеціалістам;

3) право подавати заяви та клопотання, надавати пояснення суду, викладати свої аргументи та міркування з питань, що виникають під час провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, а також надавати заперечення на заяви, клопотання, доводи та доводи інших осіб;

4) право на ознайомлення з протоколом судового засідання, записом протоколу судового засідання технічними засобами, що супроводжується можливістю робити їх копії, подавати письмові зауваження щодо їх неправильності або неповноти;

5) право на користування іншими процесуальними правами.

Що стосується процесуальних прав інших учасників провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, то їх сутність та обсяг залежать від правової позиції такого учасника справи (свідка, експерта, експерта-юриста, перекладача, спеціаліста) та мети нормативного закріплення того чи іншого права для конкретного суб'єкта провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві.

Отже, для адміністративного процесу характерне широке коло суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві. Суб'єктами провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві є учасники справи, під якими відповідно до КАС України розуміють сторони (позивач і відповідач), треті особи у провадженні (треті особи, які заявляють самостійні вимоги до предмета спору та треті особи, які не заявляють самостійних вимог до предмета спору), а також органи та особи, які за законом мають право звертатися до суду в інтересах інших.

Проте варто підкреслити, що учасники провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право подати заяву про перегляд судового рішення адміністративного суду будь-якої інстанції (першої, апеляційної чи касаційної інстанцій), яке набрало законної сили, за нововиявленими обставинами (ст. 362 КАС України) [1].

Систему суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві доцільно класифікувати на три групи: суб'єкти провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, які здійснюють адміністративну юстицію; суб'єкти провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, безпосередньо зацікавлені в результатах судового процесу; суб'єкти провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, які сприяють здійсненню правосуддя. Правовий статус кожного окремого суб'єкта провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві визначається залежно

від його функціональної належності до провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, а також кожен суб'єкт провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві наділений певним колом прав і обов'язків.

Критеріями класифікації суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві є мета та роль їх участі у процесі, а саме:

- обов'язок здійснювати повноваження в адміністративному провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами; такий обов'язок виконується органами та особами, яким законом надано право звертатися до суду із заявою про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами в інтересах інших осіб, представником, іншими учасниками адміністративного процесу;

- захист власних суб'єктивних прав, свобод, інтересів в адміністративному провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами;

- захист суб'єктивних прав, свобод, інтересів інших осіб в адміністративному провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами;

- забезпечення розгляду і вирішення адміністративної справи в адміністративному провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

Відповідно до цих критеріїв учасники адміністративного процесу у провадженні із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами можуть бути поділені на такі групи (види):

- 1) учасники провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві (сторони – позивач, відповідач; треті особи; органи та особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки;

- 2) представники осіб, які мають право подати заяву про перегляд судового рішення суду будь-якої інстанції, яке набрало законної сили, за нововиявленими обставинами;

- 3) інші учасники адміністративного провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві (помічник судді; секретар судового засідання; судовий розпорядник; свідок; експерт; експерт з питань права; перекладач; спеціаліст;

4) суб'єкти провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, які не були учасниками адміністративного процесу, але долучаються до нього, оскільки мають право подати заяву про перегляд судового рішення суду будь-якої інстанції, яке набрало законної сили, за нововиявленими або виключними обставинами:

– заінтересовані особи, щодо яких застосовано або буде застосовано нормативно-правовий акт, який оскаржується в адміністративному суді (ч. 7 ст. 264 КАС України);

– особи, які не брали участі у справі, якщо апеляційний адміністративний суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки (ст.ст. 293, 302 КАС України);

– особи, які не брали участі у справі, якщо суд касаційної інстанції вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки (ст.ст. 328, 336 КАС України);

– фахівці Науково-консультативної ради при Верховному Суді щодо підготовки наукового висновку щодо застосування норми права, питання щодо якого стало підставою для передачі справи на розгляд Великої Палати (ст. 347 КАС України) [1].

Важливість і широке коло суспільних відносин, в рамках яких реалізуються процесуальні права суб'єктів провадження із перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами в адміністративному судочинстві, та розвиток елементів механізму забезпечення цих прав зумовлюють необхідність подальших досліджень цього питання.

Література:

1. КАС України : Кодекс, Закон від 06.07.2005 № 2747-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>